Teknologiateollisuus

EU/1088/2023, U63/2023 vp
Kirjallinen asiantuntijalausunto 22.11.2023

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaoston kuuleminen 23.11.2023
Lausuntopyyntö valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi siirtohinnoittelusta

Teknologiateollisuus ry kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiasta seuraavasti.

1. Teknologiateollisuus ry:n kommentit tiivistettynä

Valtioneuvoston kirjelmässään esitetyt kannat ovat perusteltuja ja Teknologiateollisuus ry tukee niitä pääosin.

Komission sinänsä hyvä tavoite on yhtenäistää OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden tulkintaa. Tätä ei kuitenkaan tule missään nimessä tehdä luomalla rinnakkaisia, OECD:n siirtohinnoittelun mallisäännöistä ja sitä koskevista tulkintaohjeista poikkeavia EU-määritelmiä, kuten markkinaehtoperiaate. Nykyiset OECD:n siirtohinnoittelusäännöt ja markkinaehtoperiaate on pidettävä voimassa.

- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että direktiiviehdotus seuraisi tarkasti OECD:n siirtohinnoitteluohjeita, jotta vältetään tulkintakäytäntöjen eriytyminen ja sitä kautta aiheutuvat lisäkustannukset kahden erilaisen, vaikkakin läheisesti toisiaan muistuttavan sääntelyn noudattamisesta. Olemme samaa mieltä riskistä, mutta Teknologiateollisuus ry:n näkemyksen mukaan on mahdoton välttää tulkintakäytäntöjen eriytyminen.

- Suomen lainsäädäntöön tulisi valtioneuvoston kirjelmässä esitetysti sisällyttää säännökset siirtohinnoittelun keskeisistä elementeistä sekä direktiivissä määrättyjen siirtohinnoittelusäännösten osalta viittaus OECD:n siirtohinnoitteluohjeisiin sitovana tulkintalähteenä. Suomessa OECD:n siirtohinnoitteluohjeilla on vakiintunut asema tulkintalähteenä ja näin on laajasti myös muissa EU-maissa. Aiemmalla lausuntokierroksella useat lausunnonantajat, myös Teknologiateollisuus ry, kyseenalaistivat direktiivin tarpeellisuuden. Lausunnoissa myös oli todettu, että siirtohinnoittelua koskevat oikeusriidat aiheutuvat OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden tulkitsemista eri tavoin, eivät siitä, ettei sanottujen ohjeiden asemaa tulkintalähteenä tunnustettaisi.

- Teknologiateollisuus ry pitää ehdottoman tärkeänä, että verotustoimivalta säilyy jatkossakin pääasiassa kansallisella tasolla. Määräenemmistöpäätöksentekoon ei tule siirtyä veroasioissa. Siksi pidämme hyvänä valtioneuvoston kirjausta, että jatkokäsittelyssä pyritään selvittämään unionissa muodostettavan yhteisen kannan tarkoituksenmukaisuutta. Suomen tulee saada jatkossakin käyttää itsenäisesti puheoikeuttaan kansainvälisissä järjestöissä.

- On hyvä, jos veroriitojen ratkaisuihin saadaan tehokkaita ja nopeita uusia työkaluja, mutta ne eivät saa olla hallinnollisesti raskaita, epävarmoja tai päällekkäisiä. Veronmaksajan tulee voida luottaa saatuihin ratkaisuihin ja niiden pysyvyyteen.

Teknologiateollisuus ry

Maria Volanen, johtava asiantuntija, veropolitiikka
040 5323 744

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Teknologiateollisuus

- Kannatamme valtioneuvoston kirjelmään kirjattua periaatetta, jonka mukaan on tärkeää, että verotuotot kohdistuvat pääsääntöisesti sinne, missä on arvoa luovaa, innovatiivisuuteen sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan perustuvaa liiketoimintaa.

- Teknologiateollisuus ry tukee valtioneuvoston kirjausta, ettei sääntely saa aiheuttaa kohtuutonta hallinnollista rasitusta verovelvollisille tai Verohallinnolle. Komission vaikutusarvio, jonka mukaan suurille konserneille tai veroviranomaisille ei aiheutuisi ehdotuksesta lisäkustannuksia, koska ”siirtohinnoitteluasioita käsittelevää henkilöstöä on tälläkin hetkellä paljon ja mahdolliset kustannukset muodostuisivat siis lähinnä tehtävien rajallisesta uudelleen jakamisesta ja mahdollisesti henkilöstön vähentämisestä.” on täysin tuulesta temmattu. Tuemme valtioneuvoston arviota, että hallinnollinen taakka näyttäisi pikemminkin lisääntyvän Suomessa, sekä kirjausta, että jatkovalmistelussa olisi pyrittävä saamaan tarkemmat hallinnolliset ja taloudelliset vaikutusarviot direktiiviehdotuksen perusteella annettavista säädöksistä.

Vaikutusarvion mukaan suurille konserneille tai veroviranomaisille ei aiheutuisi ehdotuksesta lisäkustannuksia, koska siirtohinnoitteluasioita käsittelevää henkilöstöä on tälläkin hetkellä paljon. Komission mukaan kustannukset muodostuisivat siis lähinnä tehtävien rajallisesta uudelleen jakamisesta ja mahdollisesti henkilöstön vähentämisestä.

2. Siirtohinnoitteludirektiiviehdotus lisää ylimääräisen kerroksen tulkintaongelmia

Vastaavasti kuin BEFIT-sääntelyssä, myös siirtohinnoitteludirektiiviehdotuksessa tuntuu komission tavoitteena olevan kattaa muutamassa kymmenessä sivussa OECD:n siirtohinnoitteluohjeet ja niiden laaja, jatkuvasti päivittyvä kommentaari. Teknologiateollisuus ry ei näe tällaista rinnakkaista ja päällekkäistä EU:n siirtohinnoitteludirektiiviä tarpeelliseksi.

OECD:n ohjeita sovelletaan laajasti ympäri maailman, ja vaikka ne eivät ole yksinkertaiset, ne ovat vakiintuneet. On ymmärrettävää ja kannatettavaa, että OECD:n siirtohinnoitteluohjeistusta sovellettaisiin yhdenmukaisemmin EU-maissa, mutta siihen ei tarvita direktiiviä. Vaikuttaakin siltä, että puolivillainen TP-direktiiviehdotus on laadittu, jotta komissio voi pitää kiinni vallastaan verolakien säätäjänä ja EUT pääsisi laajentamaan tuomiovaltaansa siirtohinnoitteluun.

EU-direktiivin tasoinen sääntely, jolla pakotetaan jäsenmaat implementoimaan vakiintuneesta OECD:n siirtohinnoitteluohjeista poikkeavat, ristiriitaiset ja tulkinnanvaraiset EU-siirtohinnoittelusäännöt, ei helpota, yhtenäistä tai yksinkertaista siirtohinnoittelua yhtään.

- Direktiiviehdotus väittää, että yritysten hallinnollista taakkaa kevennetään tuomalla jälleen uusi, erilainen EU:n oma siirtohinnoitteludokumentointivaatimus (esimerkiksi TP-direktiiviehdotuksen sivuilla 17 ja 22(14). Uutta, nykymenettelyn kanssa päällekkäistä EU-siirtohinnoitteluilmoitusta ei tule ottaa käyttöön.

- OECD:n mallisääntöjen vakiintuneesta markkinaehtoperiaatteesta poikkeava EU:n markkinaehtoperiaatteen määritelmä aiheuttaisi valtavasti tulkintaongelmia ja kaksikertaista verotusta. Mikään ei myöskään takaa, että EU:n ulkopuoliset maat hyväksyisivät EU:n poikkeavan markkinaehtoperiaatteen määrittelemän tuloksen.

- Siirtohinnoittelusääntely EU:n ulkopuolisten maiden kanssa säilyvät ennallaan, vaikka EU:n siirtohinnoitteludirektiivi otettaisiin käyttöön. EU:n ulkopuolella liiketoimintaa harjoittaville

Teknologiateollisuus ry

Maria Volanen, johtava asiantuntija, veropolitiikka
040 5323 744

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Teknologiateollisuus

yrityksille nämä direktiivit aiheuttaisivat vain ylimääräisen kerroksen hallinnollista työtä ja kuluja, tulkintaongelmia ja kalliita veroriitoja.

- BEFIT-direktiiviehdotuksen johdanto-osan sivulla 16 todetaan 51 artiklassa ehdotetun liikennevalo-mallin (riskianalyysi) tavoitteeksi:
  ”Member State tax administrations would be expected to focus their efforts to the high-risk zones”.

  Suomalaisesta näkökulmasta on vaikea ymmärtää, etteikö jäsenmailla olisi käytössään kehittyneempiä riskianalyysejä kohdevalintaan, kuin esitetty liikennevalorakennelma.

  Myös liikennevalomalli esitetään hallinnollisen taakan keventäjäksi. Näin ei kuitenkaan ole. Yhtiö joutuu joka tapauksessa käymään EU:n vertailuanalyysin (”benchmark”) läpi jakelijansa ja sopimusvalmistajansa kanssa globaalisti tietääkseen niiden riskistatuksen. Myös OECD:n siirtohinnoittelua koskeva Amount B vaikuttaa päällekkäiseltä tämän mallin kanssa, koskien jakelijoita ja sopimusvalmistajia. Epäselväksi jää, miten EU-sääntely suhtautuu mahdollisiin ristiriitaisiin tuloksiin Amount B-mallin kanssa.

Helsingissä 22.11.2023

Teknologiateollisuus ry

Maria Volanen
johtava asiantuntija, veropolitiikka
(maria.volanen@teknologiateollisuus.fi)